

Boekbespreking

Leren in tijden van tweets, apps en likes

Mariël Rondeel*

Dit tweede boek van Joitske Hulsebosch en Sibrenne Wagenaar verscheen in oktober 2016. Zij werken samen in Ennuonline en verzorgen leergangen, interactieve webinars en lezingen over leren en veranderen met sociale media en technologie. Daarnaast ontwikkelen en faciliteren ze maatwerktrajecten in organisaties rondom online en blended leren. Ging de aandacht volgens de auteurs een tijd geleden vooral uit naar social media tools en toepassingsmogelijkheden (zie hun eerste boek "En nu online... sociale media voor professionals, organisaties en trainers"), nu komt het aan op het ontwikkelen van een strategie om technologie in te zetten voor het verbeteren van organisatieresultaten en innovatie. Het boek biedt inspiratie voor het formuleren van een eigen visie op sociale technologie voor leren en werken. De auteurs schetsen hoe het vakgebied van leren en ontwikkelen verandert onder invloed van technologie en welke nieuwe rollen dat vraagt van leerprofessionals. Hun conclusie: we kunnen niet meer om technologie heen. Leerprofessionals moeten vooroplopen als het gaat om slim werken en leren. Pas dan kun je geloofwaardig anderen daarbij ondersteunen.

Gevolgen van technologie voor samenwerken, organiseren en leren

Het boek bestaat uit vijf delen.

In deel 1 beschrijven de auteurs veranderingen in onder andere onze manier van communiceren als gevolg van sociale media. Daarbij schuwen ze de schaduwzijden van intensief gebruik van sociale technologieën niet, zoals de verslavende werking, verlies van privacy en de *filter bubble*: het feit dat we door personalisatie van bijvoorbeeld Google-zoekresultaten steeds meer informatie krijgen over hetzelfde, hetgeen onze blik vernauwt.

Deel 2 beschrijft de verandering die sociale media teweegbrengen in het leren en samenwerken van professionals. Zij zijn

steeds meer *knowmads* geworden, die online leren en slim gebruikmaken van online netwerken om specialist op hun vakgebied te blijven. Medewerkers gaan steeds meer hun eigen professionalisering inrichten.

Deel 3 beschrijft de kansen van sociale technologie voor organisaties om kennis beter te benutten, de werkwijze te innoveren, meer samen te werken over grenzen heen en zelforganisatie en zelfsturing te stimuleren.

In deel 4 en 5 komt het vakgebied leren en ontwikkelen ruimschoots aan de orde. Het nieuwe professionaliseren vraagt om nieuwe leervormen, zoals *Working Out Loud* (online laten zien waar je aan werkt, zodat anderen kunnen reageren en je daarvan kunt leren) en *peeragogy*: leren als groep gelijkwaardigen zonder tussenkomst van docenten. De inrichting van de leerfunctie transformeert hierdoor van ad-hocgebruik van sociale technologie tot een situatie waarbij technologie en leren in het DNA van de organisatie zit. De vraag is of er dan nog een afdeling leren en ontwikkelen bestaat. Leren is dan van iedereen. Medewerkers werken als vanzelf op een lerende manier, wisselen kennis uit en dragen bij aan collectief leren. Voor de leerprofessional ontstaan dan andere rollen. Denk aan de rol van *community facilitator* die zorgt voor dynamische online uitwisseling in leernetwerken. Of aan de leertechnologiespecialist, die schakelt tussen ICT en medewerkers waardoor de technologie het leren ondersteunt. Content cureren wordt belangrijk, ofwel het verzamelen van kennis over een bepaald domein, daar eigen expertise aan toevoegen en dat alles delen op een aantrekkelijke manier.

Mis de boot niet

Het boek is geïllustreerd met tien praktijkverhalen waarin organisaties en

netwerken hun zoektochten en successen met leren in tijden van tweets, apps en likes delen. In een reeks intermezzo's beschrijven internationaal erkende professionals nieuwe leervormen.

Als je je bezighoudt met leren, veranderen en ontwikkelen - of het nu is in de rol van manager, adviseur, docent of student - is de realiteit dat technologie daarbij steeds belangrijker wordt. Dus is dit boek een aanrader. Na het lezen ervan kun je niet anders dan constateren: er is werk aan de winkel. Want anders missen we de boot.

Boekinformatie

Titel: Leren in tijden van tweets, apps en likes. De invloed van sociale technologie

Auteurs: Joitske Hulsebosch en Sibrenne Wagenaar

Uitgever: Kessels & Smit Publishers, 2016
ISBN 978-90-82326-14-7

Prijs: € 26,95

*Mariël Rondeel is redacteur van OenG.